

Hacı Kağızman Nedir Ya da Kimdir

– Sami Biber · 06 Kasım 2018

HACI KAĞIZMAN NEDİR? YA DA KİMDİR ?

Sizlere biraz memleketimi tanıtayım mı bugün.

Aslında anlatılacak o kadar çok şey var ki. Ama ben ilçemize neden hacı kağızman denir onu anlatayım sizlere.

Bugün Kars ilimize bağlı oldukça güzel, meyvesi bol bir yerleşim yeri olan Kağızman Türkler henüz İslamiyete geçmeden önceleri Kalızvan olarak bilinen bir yermiş. Bu ismi buraya Hazar Türkleri vermiş. Hazar Türklerinin Kalız boyu ve "Yurt " anlamına gelen "Van " kelimeleri birleştirilerek " Kalız Yurdu " anlamında buraya Kalızvan denmiş.

Daha sonraları belde Arşarunik olarak anılmaya başlanmış. (Her halde bu dönemde Kağızman Ermeni Krallığı olan Ani Krallığının eline geçmiş olsa gerek. Kesin bir bilgiye sahip değilim)

Tuğrul, Çağrı beyler ve nihayet Alparslan'ın seferleriyle Türk hakimiyetine giren Kağızman'a bu dönemde ne ad verilmiş onu da bilmiyorum ama 1468 de Akkoyunluların eline geçince buraya - Altın madeni olduğundan - "Kızıldere denilmiş. (Şimdiye kadar Kağızman'da altın madeni olduğunu hiç duymamıştım.)

Kanuni döneminde Osmanlı Hakimiyetine giren Kağızman'a 1600 lü yıllarda " Narinkale " adı da verilmiş. Bunun sebebi de o devirlerde Kağızman'da narın çok fazla olan bir meyve olmasıymış. Ancak Evliya Çelebi de bu ismin Sasani hükümdarı Nuşirevan'ın kızı olan Narin'in Kağızman çarşısında bir kale yaptırmışından kaynaklandığının yazar seyahatnamesinde.

Son olarak ilçeye yine Hazar Türklerinin dediği gibi Kalızman denmiş ve bu isim zamanla Kağızman'a dönmüş. (Hepsi rivayet tabii ki.)

Peki Hacı Kağızman?

Onun hikayesi de şöyle:

Narinkale'de oturan bir kişinin Kağızman isminde bir hizmetçisi varmış. Günün birinde evin sahibi hacca gitmeye hazırlanıyor. Evini, hanımı, çocuklarını Kağızman'a emanet edip gidiyor. Bir gün evin hanımı helva pişiriyor sonra da kendi kendisine "Efendim bu helvayı çok severdi. O da olsaydı da yeseydi." diyor. Bunu duyan Kağızman "Abla sen helvayı bir tabağa koy, ben efendiye götürüp veririm." diyor.

Evin hanımı buna inanmıyor. Hatta " Zavallı Kağızman sanırım helvayı çok seviyor. Ona nasıl olsa verecektim ama efendiye götürmek için de ayrıca istediğine göre demek ki iki tabak yemek istiyor " Diye düşünüp iki tabak helva veriyor Kağızman'a

Kağızman o günün yol ve vesait durumunu düşünmeden akşamüstü kapıdan dışarı çıkıyor, bir saat olmadan da boş tabaklarla dönüyor. Evin hanımına da " helvayı beye ulaştırdım. Çok sevindi, afiyetle yedi " diyor. Hanım inanmasa da bir şey demiyor Kağızman'a. Sadece "Sağol " diye cevap veriyor.

Nihayet evin efendisi hacdan dönüyor. Komşu ve akrabaları onu görmeye gittiklerinde Kağızman'ın bir gece içinde kendisine helva getirip tekrar geri döndüğünü anlatıyor. Kağızman' ı çağırarak bütün halkın huzurunda Kağızman' ın kerametli bir kişi olduğunu ortaya koyuyor." Esas hürmet edilecek biri varsa oda Kağızman'dır." diyor ve ilk önce kendisi Kağızman'ın elini öpüyor.

Rivayete göre keramet sahibi kişilerin kerameti anlaşıldığı andan itibaren yaşamazlarmış. İşte Kağızman da öyle oluyor ve orada vefat ediyor.

Daha sonra Narinkale'nin adı Kağızman olarak değiştirilmiştir.

Bu da bir rivayet ama bu rivayet sadece rivayet olarak kalmamış. Hacı Kağızman'ın Kağızman ilçesinde bir türbesi dahi var.

RESİMLER

- 1- 2- Kağızman
- 3- Hacı Kağızman Türbesi bahçe kapısı
- 4- Hacı Kağızman türbe binası
- 5- Hacı Kağızman türbesi